

N:o 11.

Ank. till Riksd. Kansli d. 15 Februari 1870, kl. 1 e. m.

Utlåtande, i anledning af väckt förslag rörande ändring i Kongl. Förordningen om egors fredande mot skada af annans hemdjur och om stängselkyldighet den 21 December 1857.

Herr *Olof Larsson* från Örebro län har uti en inom Andra Kam-maren väckt, till Lag-Utskottet remitterad motion, N:o 54, anført, att omförmälda Kongl. Förordning visserligen visat sig ganska gagnelig, enär stängselsättet derigenom mycket förenklats och en mängd gärdesgårdar redan försvunnit; men i anseende till det stängselvitsord, som denna För-ordning i flera fall medgifver, åtginge fortfarande en mängd ungskog till stängsel, som man tvingades att uppföra. Af omtanke för skogarnes till-växt och bestånd, som vore af största vigt för ett land med vårt klimat, borde, efter motionärens åsigt, allt stängselvitsord borttagas, med öfverlem-nande åt den frivilliga öfverenskommelsen grannar emellan att bestämma, huruvida stängselkyldighet skall ega rum. I samma mån som vårt landt-bruk förbättrades blefve man i tillfälle att en längre tid af året föda bo-skapen inom hus och stängsel blefve derigenom mindre behöflig. Den i 1 § af Kongl. Förordningen uttalade grundsats, att en hvar, som hemdjur eger, skall vara pliktig att, medelst hägnad eller vallning eller på annat sätt, om dem hålla sådan vård, att de icke olofligen inkomma på an-nans egor, syntes kunna utan olägenhet utsträckas äfven till de fall, der stängselvitsord nu eger rum. Motionären föreslår fördenskill att Kongl. Maj:ts nådiga Förordning af den 21 December 1857 måtte förändras så-

lunda, att 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 22, 23 och 30 §§ måtte helt och hållet utgå och endast §§ 1, 21, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 31, 32, 33, 34, 35, 36 och 37 bibehållas.»

Med afseende å olika förhållanden inom särskilda orter och deraf följande större eller mindre behof af stängsel, anser Utskottet sig icke kunna tillstyrka bifall å detta förslag i hela dess vidd. Men af samma anledning bör, efter Utskottets åsigt, utväg beredas till åstadkommande af undantagsstadganden för de orter, der det kan finnas lämpligt att ordna stängselskyldigheten efter andra grunder, än de i allmänhet gällande. Genom landstingens inrättande har hvarje särskildt län numera erhållit sin representation, hvars sammansättning är sådan, att de åsigter, som der göra sig gällande, torde kunna betraktas såsom ett sannt uttryck af den allmänna meningen inom landstingsområdet. Utskottet har derföre kommit till den öfvertygelse, att åt landstingen borde inrymmas rättighet att i berörda afseende väcka förslag hos Kongl. Maj:t, som egde att efter omständigheterna sådant förslag bifalla eller afslå.

Den beslutanderätt, som således tillerkännes Kongl. Maj:t, saknar icke motstycke i vår lagstiftning. Ett dermed likartadt stadgande återfinnes i 12 § af Kongl. Jagtstadgan den 21 Oktober 1864, hvarigenom, der erfarenheten visar att den fridlysningstid, hvarom i nämnde § sägs, behöfver i något fall för hela riket eller viss del deraf utsträckas eller inskränkas eller ock ortförhållanden eller andra omständigheter påkalla stadgande angående jagt å annat vildt, än förut i samma § omnämndt är, det är Kongl. Maj:t förbehållet att derom särskildt förordna; Och i Kongl. Förordningen angående bouppteckningars och arfskiftens upprättande i staden 1 Maj 1868 är det under vissa förutsättningar öfverlemnadt åt Kongl. Maj:t att för hvarje särskild stad förordna om upphörande af stadgandet i 9 Kap. 1 § Ärfda-balken. Ej heller saknas exempel på undantagslagar för särskilda orter. Sålunda gäller för Stora Kopparbergs län, i fråga om hemmansklyfning och jordafsöndring, hvad derom särskildt finnes stadgadt. Beträffande laga skiften äro särskilda föreskrifter meddelade ej mindre för nämnda län, än äfven för Gotlands och Gefleborgs län. För Gotland är numera också en särskild skogslag utfärdad.

På grund af hvad sålunda blifvit anfördt, får Utskottet, i anledning af ifrågavarande motion, vördsamt hemställa,

att Riksdagen måtte hos Kongl. Maj:t i underdånighet anhålla om utfärdande af en författning, hvarigenom förordnas, att 37 § i Kongl. Förordningen om egors fredande mot skada af annans hemdjur samt om stängselskyldighet den 21 December 1857 skall erhålla följande tillägg:

»Der

»Der, till följd af ortförhållanden eller andra omständigheter, det finnes lämpligt att stängselskyldigheten för särskildt landstingsområde ordnas efter andra grunder, än de här ofvan i allmänhet bestämda, vare Kongl. Maj:t förbehållet att, på framställning af vederbörande landsting, derom förordna.»

Stockholm den 15 Februari 1870.

På Utskottets vägnar:

Eric Sparre.

Reservationer:

af Herr von Gegerfelt: »Då Kongl. Förordningen den 21 December 1857, efter mitt omdöme, innehåller stadganden, som ligga inom området för Konungens och Riksdagens gemensamma lagstiftningsrätt, samt det icke kan grundlagsenligt åt Konungen öfverlemnas att utfärda förordningar, som för särskilda delar af riket göra ändring i ömförmälda stadganden, har jag ansett mig icke kunna Utskottets ifrågavarande hemställen biträda;

samt af Herr Grefve Mörner, hvilken instämt med Herr von Gegerfelt.

Herr Bergström har begärt att få antecknadt, det han ej deltagit i ärendets behandling hos Utskottet.